

✿ವಿಜಯ ನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ✿

◆ ಕುಮಾರರಾಮನ ಕಥೆಯನ್ನು ಬರೆದವರು= *ನಂಜುಂಡ ಕವಿ*

◆ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯನು ತನ್ನ ಉದಯಗಿರಿ ವಿಜಯದ ನೆನಪಿಗಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ದೇವಾಲಯ= *ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯ*

◆ ತುಳುವ ವಂಶದ ಕೊನೆಯ ದೊರೆ= *ಸದಾಶಿವರಾಯ*

◈ರಾಮರಾಯ ವಿಜಯನಗರದ ದೊರೆಯಾಗಿ ನೇರ ಆಳ್ವಿಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದ್ದು= *1551-1565*

◆ ವಿಜಯನಗರದ ಪತನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಯುದ್ಧ= *ತಾಳಿಕೋಟೆ ಯುದ್ಧ*(ರಕ್ಕಸತಂಗಡಿ ಯುದ್ಧ)(1565 ಜನವರಿ 23 ಮಂಗಳವಾರ ದಂದು ನಡೆಯಿತು)

◈ ರಾಮರಾಯನ ಯಾವ ನೀತಿ ತಾಳಿಕೋಟೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವಾಯಿತು= *ವಿದೇಶಾಂಗ ನೀತಿ*

□ *ತಾಳಿಕೋಟೆ ಯುದ್ಧದ* ಬಗ್ಗೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಮಾಹಿತಿ👇

✿ ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಭಾಗವಹಿಸಿದವರು,

1) *ಅಳಿಯ ರಾಮರಾಯ,*

2) *ತಿರುಮಲರಾಯ*,

3) *ವೆಂಕಟಾದ್ರಿ*

✿ ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ವಿರುದ್ಧ ನಾಲ್ಕು "ಷಾಹಿ ಮನೆತನಗಳು"

1) *ಬಿಜಾಪುರದ ಒಂದನೇ ಅಲಿ ಆದಿಲ್ ಷಾ*

2) *ಅಹಮದ್ ನಗರದ ಹುಸೇನ್ ನಿಜಂಷಾಹಿ*

3) *ಗೋಲ್ಕೊಂಡದ ಇಬ್ರಾಹಿಂ ಕುತುಬ ಷಾಹಿ*

4) *ಬೀದರ್ ನ ಆಲಿ ಬರಿದ ಷಾಹಿ*.

✍□ ತಾಳಿಕೋಟಿ ಕದನದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ರಾಜಮನೆತನ👇

ಬೀದರ್ ನ ಬರೀದ್ ಷಾಹಿ(ತುಘಲಕ ಖಾನ್), ಗೋಲ್ಕೊಂಡ ಕುತುಬ್ ಷಾಹಿ, ಬಿಜಾಪುರ ಆದಿಲ್ ಷಾಹಿ ಸೈನ್ಯ, ಮತ್ತು ಅಹಮದ್ ನಗರದ ನಿಜಾಮ್ ಷಾಹಿ ಸೈನ್ಯ

◆ ಅರವೀಡು ಮನೆತನ= *1542-1646*

ಸ್ಥಾಪಕ= *ತಿರುಮ೩೩ಲರಾಯ*

ರಾಜಧಾನಿಗಳು= *ಪೆನುಗೊಂಡ, ಚಂದ್ರಗಿರಿ, ವೆಲ್ಲೂರು,*

◈ ವಿಜಯನಗರದ ಕೊನೆಯ ಅರಸ= *ಮೂರನೇ ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಯ*

◈ಮೂರನೇ ಶ್ರೀರಂಗರಾಯನಿಗೆ ಆಶ್ರಯ ನೀಡಿದ ಕೆಳದಿ ಅರಸ= *ಶಿವಪ್ಪ ನಾಯಕ*

◈ ವಿಜಯನಗರ ದೊರೆಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕಂದಾಯ ಪ್ರಮಾಣ= *1/6 ಭಾಗ*

◈ವಿಜಯನಗರ ಅರಸರು ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಮುಖ ಹಬ್ಬಗಳು= *ಹೋಳಿ, ದೀಪಾವಳಿ, ಮಹಾನವಮಿ,*

◈ಹಂಪಿಯ ಮಹಾನವಮಿ ದಿಬ್ಬವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ ರಾಜ್ಯ= *ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯ*

◈ವಿಜಯನಗರ ದೊರೆಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಜ್ರ ಮುಂತಾದ ಅಮೂಲ್ಯ ರತ್ನಗಳು ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮರಾಟ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದ್ದ ಸ್ಥಳ= *ರಾಜಧಾನಿ ವಿಜಯನಗರ*

◈ ವಿಜಯನಗರ ದೊರೆಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರಮುಖ ಬಂಗಾರದ ನಾಣ್ಯ= *ವರಹ*

◈ವಿಜಯನಗರದ ಪ್ರಮುಖ ರೇವುಪಟ್ಟಣಗಳು= *ಭಟ್ಕಳ ಹೊನ್ನಾವರ್, ಮಂಗಳೂರು*,

◈ವೇದಾರ್ಥ ಪ್ರಕಾಶ, ಆಯುರ್ವೇದ ಸುಧಾನಿಧಿ, ಎಂಬ ಕೃತಿ ರಚಿಸಿದ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರ ಸಹೋದರ= *ಸಾಯಣಾಚಾರ್ಯ*(ಕೆಲವೊಂದು ಲೇಖಕರು ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ ಗುರುಗಳೇ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ,)

◈ಶೈವರ ಅಜಂತಾ ಎಂದು ಹೆಸರಾಗಿದ್ದ ಸ್ಥಳ= *ಲೇಪಾಕ್ಷಿ*

◈ದ್ರಾವಿಡ ಶೈಲಿಯ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವಿಕಾಸಿತ ಸ್ವರೂಪ ಎಂದು ವರ್ಣಿಸಲ್ಪಡುವ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ= *ವಿಜಯನಗರದ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ*(ಪರ್ಸಿ ಬ್ರೌನ್ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ)

◈ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರಿಂದ ರಚಿತವಾದ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೃತಿ= *ಸಂಗೀತ ಸಾರ*

◈ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತ ಪಿತಾಮಹ= *ಪುರಂದರದಾಸರು*

◆ ವಿಜಯನಗರ ಮತ್ತು ಷಾಹಿ ರಾಜ್ಯ ನಡುವಿನ ದ್ವೇಷಕ್ಕೆ ಕಾರಣ= *ಧರ್ಮ, ರಾಯಚೂರು ದೋ ಅಬ್ ಪಡೆಯುವ ಪ್ರಯತ್ನ*

◈1567ರಲ್ಲಿ ಹಂಪಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ ಇಟಲಿಯ ಪ್ರವಾಸಿ= *ಫ್ರೆಡರಿಕ್ ಸಿಜರ್*

♦□ *ವಿಜಯನಗರಕ್ಕೆ ಬೇಟಿ ನೀಡಿದ ವಿದೇಶಿ ಪ್ರವಾಸಿಗರು*👇👇👇👇

1) "ನಿಕೋಲೋ ಕೊಂಟಿ"= *ಒಂದನೇ ದೇವರಾಯನ ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ 1421 ರಲ್ಲಿ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದನು.*

2) "ಅಬ್ದುಲ್ ರಜಾಕ್"= ಇವನು *ಪರ್ಷಿಯಾದ ರಾಯಭಾರಿಯಾಗಿ* *"ಎರಡನೇ ದೇವರಾಯನ"* ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದನು, "ಇವನು ಈ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ವಿಜಯನಗರ ದಂತಹ ನಗರದ ಬಗ್ಗೆ *ಕಣ್ಣುಗಳು ನೋಡಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಕಿವಿಗಳು ಕೇಳಿಲ್ಲ, ನಗರವು ಏಳುಸುತ್ತಿನಕೋಟೆ ಯಿಂದ ಸುತ್ತುವರೆದಿದೆ ಎಂದು ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾನೆ,*

3) ನಿಕಿಟಿನ್= *ಇವನು ರಷ್ಯಾದ ಪ್ರವಾಸಿ ಯಾಗಿದ್ದು ಬಹುಮನಿ ರಾಜಕ್ಕೆ ಬೇಟಿ ನೀಡಿದ*,

4) ದೊರೆಟ್ ಬಾರ್ಬೋಸಾ= *ಇವನು ಪೋರ್ಚುಗೀಸರ ವಾಸಿಯಾಗಿದ್ದು, 1514 ರಲ್ಲಿ ವಿಜಯನಗರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದು, ಹಂಪಿಯು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳು, ಮುತ್ತು ವಜ್ರ ರೇಷ್ಮೆ ಮುಂತಾದ ವಸ್ತುಗಳ ಮಾರಾಟದ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿವೆ ಎಂದನು*,

5) ಡೋಮಿಂಗೋ ಪಯಾಸ್= *ಪೋರ್ಚುಗೀಸ್ ಪ್ರವಾಸಿ1520 ರಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯನ ಹೊಸತನಕ್ಕೆ ಬಂಧನು*

6) ಸೀಜರ್ ಪೆಡ್ರಿಕ್= *ಇಟಲಿಯ ಪ್ರವಾಸಿಗ*

7) *ನ್ಯೂನೀಜ್* = ಪೋರ್ಚುಗಲ್ ದೇಶ, ಇವನು *ಅಚ್ಚುತರಾಯ ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ 1535 ರಂದು ಭೇಟಿ ನೀಡಿದನು*,

🌹 *ವಿಜಯನಗರ ಕಾಲದ ಸಾಹಿತ್ಯ*👇👇👇

ಸಂಸ್ಕೃತ ಕೃತಿಗಳು 👇👇👇

1) ಗಂಗಾದೇವಿ= *ವೀರ ಕಂಪರಾಯ ಚರಿತಂ, ಅಥವಾ ಮಧುರಾವಿಜಯಂ*

2) ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ= *ರಾಜ ಕಾಲನಿರ್ಣಯ*

3) ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯ= *ಜಾಂಬವತಿ ಕಲ್ಯಾಣ, ಉಷ ಪರಿಣಯಂ,*

ಕನ್ನಡ ಕೃತಿಗಳು 👇👇👇

1) ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ= *ಕರ್ನಾಟಕ ಕಥಾಮಂಜರಿ ಅಥವಾ ಗದುಗಿನ ಭಾರತ*

2) ನಂಜುಂಡ ಕವಿ= *ಕುಮಾರರಾಮನ ಕಥೆ*

3) ಕನಕದಾಸ= ಮೋಹನತರಂಗಿಣಿ, *ನಳ ಚರಿತೆ, ಹರಿಭಕ್ತಿಸಾರ, ರಾಮಧ್ಯಾನ ಚರಿತ,*

4) ಪುರಂದರದಾಸರು= *ಕೀರ್ತನೆಗಳು*

5) ರತ್ನಾಕರವರ್ಣಿ= *ಭರತೇಶವೈಭವ*

6) ಭೀಮಕವಿ= *ಬಸವಪುರಾಣ*

7) ನರಹರಿ= *ತೊರೆವ ರಾಮಾಯಣ*

8) ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ಪಂಡಿತ= *ಚೆನ್ನಬಸವ ಪುರಾಣ*

*ತೆಲುಗು*ಕೃತಿಗಳು 👇👇

1) ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯ= *ಅಮುಕ್ತಮೌಲ್ಯ*

2) ಅಲ್ಲಸಾನಿ ಪೆದ್ದನ್ನ= *ಮನುಚರಿತಮು*(ಇವನಿಗೆ ಆಂಧ್ರ ಕವಿತಾ ಪಿತಾಮಹ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ)

3) ಶ್ರೀನಾಥ= *ಕಾಶಿ ಕಂದ*

